

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА ФРАЗЕОЛОГІЯ:

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня

Силабус вибіркового освітнього компонента «ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА ФРАЗЕОЛОГІЯ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Розробник: Бай Олена Сергіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Сухарева С. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні полоністики і перекладу протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Сухарева С. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i> спеціальність <i>В11- Філологія (за спеціалізаціями)</i> Спеціалізація <i>В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська</i> ОПП <i>Мова та література (польська). Переклад магістр</i>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1-ий
ІНДЗ: є		Семестр 1
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська, польська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Бай Олена Сергіївна**

Науковий ступінь: **кандидат філологічних наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри полоністики і перекладу**

Контактна інформація: **+380505850288,**

Baia.Olena@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Польська та англійська фразеологія: порівняльний аспект» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

«Польська та англійська фразеологія: порівняльний аспект» передбачає ознайомлення польськими та англійськими фразеологізмами, їх походженням, універсальним виміром, національним контекстом і можливостями перекладу. Курс має практикоорієнтований характер і спрямований на формування навичок роботи з літературним текстом, створеним

рідною чи зарубіжною мовами (англійською / польською), розвиток аналітичного мислення та здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності філолога та перекладача.

2. **Метою** освітнього компонента є формування у здобувачів освіти знань про польську та англійську фразеологію з метою збагачення словникового запасу і стилістичних вмій формувати іншомовний текст. **Завданнями** освітнього компонента є:

- Ознайомлення зі зразками фразеологічних зворотів польською та англійською мовами;
- Вивчення міфотворчої функції універсальних фразеологізмів;
- Ознайомлення з національною інтерпретацією світової фразеологічної спадщини у контексті польської та української культур;
- Осмислення світоглядних орієнтирів у межах тематики польських та англійських фразеологізмів.
- Розвиток перекладацьких компетенцій на тлі вивчення польських та англійських фразеологічних зворотів.

3. Soft skills

- критичне мислення
- креативність
- здатність аналізувати і осмислювати здобутки світової культури в контексті багатокультурності
- уміння працювати в команді, розвиток емпатії та толерантності
- вміння самостійно мислити і виражати думку перед публікою
- здатність до самостійної організації навчальної діяльності та праці.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. З історії виникнення фразеологізмів						
Тема 1. Походження англійських фразеологізмів	20	2	2	14	2	ДС / РЗ 10
Тема 2. Походження польських фразеологізмів: універсальний та локальний характер	20	2	2	10		УО / РМГ 10
Тема 3. Синонімія англійських фразеологічних зворотів	18		2	14	2	ДС / РМГ 10
Тема 4. Синонімія польських фразеологічних зворотів	16	2	2	10		ДБ / ДС / ПЗ 10
Разом за модулем 1	74	6	8	48	4	
Змістовий модуль 2. Фразеологія у сучасних польській та англійській мовах						
Тема 5. Англійські фразеологізми в літературі та поточному мовленні	18	2	2	14		Т / УО 10
Тема 6. Польські фразеологізми у літературі та поточному мовленні	18	2	2	12	2	РЗ/К / РМГ 10
Тема 7. Польська та англійська	18		2	14	2	ІРС

фразеологія у перекладі українською мовою						10
Разом за модулем 2	54	4	6	40	4	
ІНДЗ						30
Всього годин/Балів	128	10	14	88	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, УО – усне поточне опитування, ПЗ – виконання проблемних завдань, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) полягає у створенні здобувачем освіти презентацій на тему польської та англійської фразеології у контексті порівняння цих структур.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти включає підготовку до практичних занять через виконання усних і письмових завдань та передбачає опрацювання літератури та наукових джерел про розвиток польських та англійських фразеологізмів.

- Опрацювати літературу про давні міфи та фразеологізми, які виникли на основі цієї міфотворчості.
- Проаналізувати значення тематично споріднених польських та англійських фразеологізмів.
- Охарактеризувати фразеологізми антропологічного характеру.
- Підготувати виступ про улюблені польські та англійські фразеологізми.

IV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов’язковий компонент оцінювання. За об’єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, участь у програмі «Подвійний диплом») навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; обов’язкове посилення на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок, тверджень чи даних; надання правдивої інформації про результати власної наукової чи творчої діяльності, застосовані методики досліджень та використані джерела. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття можуть бути відпрацьовані в онлайн-форматі або в письмовій формі. Перескладання модулів здійснюється лише за наявності поважних причин. Студент допускається до перескладання іспиту або заліку за умови скликання екзаменаційної комісії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. У процесі оцінювання визнаються результати навчання, отримані у формальній, неформальній та інформальній освіті (професійні курси, тренінги,

онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового освітньому компоненту «Польська та англійська фразеологія: порівняльний аспект» як у цілому, так і його окремим модулям та темам, передбаченим цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані у [Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Зараховуються бали/кредити, які здобувач освіти отримав у процесі реалізації академічної мобільності, згідно з [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. На основі пункту 4.5. [Положення про поточне та підсумкове оцінювання](#) за рішенням кафедри полоністики і перекладу здобувачам освіти, які під час вивчення вибіркового освітнього компонента «Польська та англійська фразеологія: порівняльний аспект» брали участь й досягли значних результатів у конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій з літературознавства, художнього перекладу, літературної критики, культурознавства можуть присуджуватися додаткові (бонусні) 5 балів, які зараховуються як результати поточного контролю. При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів. Здобувач освіти лише раз може скористатися з того чи іншого документа (сертифікат учасника, грамота, копія публікації тощо), який підтверджує право на отримання бонусних балів.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Семестровий залік виставляється викладачем за умови виконання здобувачем освіти всіх завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна кількість балів, необхідна для отримання позитивної оцінки, становить 60. Здобувач освіти має право під час консультацій із викладачем відпрацювати теми, пропущені протягом семестру з поважних причин, із можливістю підвищення результату на кількість балів, передбачених за відповідні теми.

У разі, якщо за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік у період ліквідації академічної заборгованості. При цьому результати поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів, яку можна отримати під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Повторне складання заліку у разі отримання незадовільної оцінки дозволяється не більше двох разів: уперше – викладачеві, вдруге – екзаменаційній комісії, створеній деканом факультету.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації. У такому разі пропонуються такі завдання заліку:

1. Проаналізувати польські та англійські фразеологізми з огляду на їхнє походження.
2. Порівняти польські та англійські фразеологізми з огляду на їхній контекст універсального та національного змісту.

3. Охарактеризувати тематичні групи польських та англійських фразеологізмів.
4. Перекласти 10 польських і 10 англійських фразеологізмів на українську мову.
5. У вигляді презентації представити міжмовну синонімію польських та англійських фразеологізмів.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Бай О. Англійські лексичні запозичення в польській літературній мові. *Стан і перспективи методики вивчення польської мови в закладах середньої і вищої освіти: матеріали II Міжнародного науково-методичного семінару*, Київ – Луцьк, Варшава, 4–8 жовтня 2021 р. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. С. 24–27.
2. Бай О., Васейко Ю. Полоністичні обрії крізь призму літератури в цифровому форматі «Полоністичного бюлетеня». *Київські Полоністичні Студії*. Т. 40. 2024. С. 237–251.
3. Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови : навчально-методичні матеріали до курсу / А. В. Моклиця ; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. - 2-ге вид. Луцьк, 2018. 114 с.
4. Сухарева С., Яручик О., Цьолик Н. Польська мова : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. *Język polski : podręcznik dla studentów szkół wyższych*. Вид. II. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 440 с.
5. Bai O. Translation difficulties in the process of learning the Polish language higher education. *Київські Полоністичні Студії*. Т. XXXVIII. Київ: Талком, 2022. 368 с. С. 7–17.
6. Bai O., Sukharieva S. Elements of folk culture in Władysław Reymont's epic “The Peasants”: to the problem of the author's style and its Ukrainian translation. *Журнал Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія*. (11). С. 124–135.
7. Baj O., Sterenczuk-Bohdanowa N. Ludowy styl mówienia w powieści Władysława Reymonta «Chłopi». *Стан і перспективи методики вивчення польської мови в закладах середньої і вищої освіти: матеріали V Міжнародного науково-методичного семінару*. Київ – Луцьк – Варшава, 14–18 жовтня 2024 р. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. С. 6–9.
8. *English-Polish Contrastive Phraseology* / Ed. E Rozumko, D. Szymaniuk. Białystok, 2012. URL: <file:///C:/Users/svitl/Downloads/English-PolishContrastivePhraseology.pdf> (дата доступу: 20.08.2025).
9. *FRAZPOL. Frazeologia polska. Komputerowy program wspomagający naukę języka polskiego [Źródło elektroniczne]*. URL: <https://www.sjtkp.us.edu.pl/pl/publikacje/publikacje-szkoly-jezyka-i-kultury-polskiej-uniwersytetu-slaskiego/multimedia/frazpol-frazeologia-polska-komputerowy-program-wspomagajacy-nauke-jezyka-polskiego/> (дата доступу: 12.08.2025).

10. *Largest Idioms Dictionary*. URL: <https://www.theidioms.com/> (data dostępu: 20.08.2025).
11. Müldner-Nieckowski P. *Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego*. Warszawa : Świat książki, 2003. 1088 s.